

יהיה כסופה, אלא גם חיילי צה"ל. הם, כרגיל, רק ביצעו פקודות, איש-איש לפי ראות עיניו, לפי מידת האגרסיביות שלו.

התנועה ההמונית של אלפי תושבים אל הרצועה הפרה את העוצר.

אך גם בסמיטות, שבהן לא נראו החוזרים, לא שמרו התושבים באופן מדויק על העוצר, והיו אלה בעיקר הילדים, שיצאו החוצה מן הבתים ושיחקו ברחוב. במקומות

מאת

ענת סרגוסטי

מסויימים אף נורקו אבנים על מכוניות צה"ל. החיילים, כמו בתירגולת ידועה ומוכרת, לא הניחו לתקריות אלה לעבור ללא תגובה. בכל מקום שבו נורקו אבנים, הוצאו מייד כמה מתושבי האיזור מתוך בתיהם, והתבקשו להפנות את האבנים מן הכביש. הם גם נטשו להתמתין במקום, כדי שהחיילים יברקו אם ביצעו את המשימה עד תומה, לשביעות רצון נו של המפקד האיזורי.

והתנועה פנימה נמשכה. וככל שהתארכה השיירה אל מחוץ לתל-אביב, כך רבו קריאות תיהם הנואשות של בעלי-העסקים בנושדן לירידים עוברות.

לרגע נרמה היה שמיבצע זה יתורן אחת ולתמיד את בעיית האבטלה המציקה. מנכ"ל שרות-התעסוקה הודיע כבר ביום הראשון למיבצע, שהשרות לא יוכל למלא את כל הדרישה לעובדים. מהר מאוד התברר שהסדר בה לכך איננה עורך מקומות-עבודה, אלא שהעבודות, שבהן עסקו הפלסטינים, אינן מתאימות ליהודים בעלי ידדים עדינות.

קשה להאמין שמי שתיכנן — אם תיכנן את המיבצע חסרת-התקדים, חשב על נקודה זו.

לא עברו שעות מעטות והדרישה לירידים עובדות הרחיקה עד מעבר לים, ובמישרדים שונים כבר נשקלה האפשרות לספק מאסות של רישיונות-עבודה לפועלים מיובאים.

היו גם יפיינפס שונים, ראשי-ערים ובעלי משרות בכירות אחרות, שיצאו בהצהרות ובמבטותיות. הגדיל לעשות מכולם שר החקלאות, אברהם כץ-עז, שקרא לתזות אוכלוסיית ערביי-ישראל מן הגליל אל מרכז הארץ, כדי לספק את הדרישה לירידים עובדות.

אלי דסה: העולם הזה

רחוב בעזה ביום של עוצר: מישפחות מתגודדות בפתחי הבתים

החוזרים הפרו את העוצר

הסוערים, שליוו את ימיה-העוצר ושגרמו למור תם של שישה אנשים ולפציעתם של עשרות אחרים? האם הבין מישהו שמבחינת מטרותיה המוצהרות של ממשלת-ישראל סגירת הרצו עה וקביעת הגבול בינה לבין ישראל היא ההיפך הגמור?

והאם חשב מישהו — ולוא לרגע — שפתחת שערי מחסום ארו תחזיר את המצב לקדמותו? האם מי שהחליט חשב שהמוני הפועלים יחזרו בשימחה למקומות עבודתם, לכוכים החשוכים, לחדרים הקטנים, למר תפים מתחת לפני האדמה?

כתבים וזרים של גלי-צה"ל, שמיהרו כבר קר היום הראשון למחסום-ארו, דיווחו על תנועה דלילה של העושים דרכם מן הרצועה צפונה.

מחסור

במזון

מי ישהו באחד הכפרים בגדה-המערבית אמר לי ביום השני למיבצע בעזה, שהר בה יותר קל לערוך מיבצעים כאלה ברצועה. בנוסף על כך שהרצועה היא איזור סגור, שכמות המתנחלים היהודים בו היא קטנה יחסית, מעטים הם הפלסטינים באיזור המת-פרנסים מחקלאות.

אילו היו סוגרים את הכפרים בגדה, אמר, לא היו להם מיוחדים. רוב הכפרים בגדה-המערבית יכולים לספק את תוצרת-המזון של עצמם במשך זמן ארוך ביותר. הרצועה, לעומת זאת, בנוייה רובה ממחנות פליטים צפופי אוכלוסייה, שם אין תוצרת-מזון מקומית, והם תלויים לחלוטין באספקה מבחוץ.

סגירת הרצועה לזמן ארוך, אפילו ימים אחדים, גורמת בעייה חמורה של מזון. יש להניח שבמקומות רבים ברצועה אכן הורגש מחסור זה. האם מי שתיכנן את המיבצע חשב על כך? האם מישהו דאג לתיצורכת מספקת של מזון לכל ימיה-העוצר הארוכים?

כרגע, ככל אופן, לא ברור מה היו מטרותיו של המיבצע, אם היו כאלה.

לעיתים נראה כי כאשר מופצות התמונות של מעשי צה"ל ברחבי ישראל והעולם, רק אז רואים מקבלי-ההחלטות את תוצאות מעשי-הם. רק אז עוצרים רגע לחשוב איך נראים הדברים בחוץ. רק אז מסיקים את המסקנות, שהן לעיתים הפוכות ממה שהוחלט קודם לכן.

לאור עובדה זו אפשר, אולי, להרחיק לכת ולומר שנוכחותה של התיקשורת — גם אם זו לא נמצאת בכל מקום ובכל זמן — ממתנת קצת את פני הדברים.

כמו באותו המיקרה במחסום ארו, ביום השני למיבצע, כאשר חיילי-מילואים הטרידו ללא צורך את החוזרים מישראל, עד שאחר מהם הרים את עיניו וצעק לחברו: "תפסיק, יש כאן עיתונאים וצלמים."

במהלך חודשי האינתיפאדה חזרו מנהיגי האומה שוב ושוב על המישפט: "יש לחזיר את המצב לקדמותו", או "יש לחזור לחיים נורמליים". והנה בא המיבצע הזה ועשה בדיוק את ההיפך מן הרצוי לשילטון. הוא יצר חיץ ברור בין ישראל לרצועה.

יתרה מזאת, אף אחד מן הגופים המופקדים על חיי הפלסטינים בשטח הכבוש לא סיפק תוכנית-המשך למיבצע איסוף התושבים לכי-תיהם. לא היו, כך נראה, תעודות חרשות. לא היו רשימות אישורים חרשות.

מה שבלטו היו ההפגנות, ההרוגים והפצו-עים, שחרגו מימי האינתיפאדה ה"שיגרי-תיים".

מישהו, לא ברור מי, החליט, ולא ברור למה, לפתוח ביום הראשון בנוקר את שערי הרצועה מחדש.

האם קשורה החלטה זו לזעקה שקמה בישי-ראל ולמחסור שנוצר בידיים עוברות "שחר-רות"? האם קשורה החלטה זו לכך שלא היתה תוכנית מוגדרת ומוכנה, מה לעשות אחרי שכל תושבי הרצועה יחזרו — או יחזרו — לבתיהם? האם קשורה החלטה זו לאירועים

וברצועה המשיך המיבצע להתנהל. ספי-חיו היו בתל-אביב. מישרת-ישראל סיפקה את השוט, שחיפש את המתחבאים מפני רוע הגזירה, אלה שהחליטו, משום-מה, שלא להי-ענות לקריאה ולהמשיך בעבודתם הרגילה בתוך תחומי מדינת-ישראל. גם קריאותיה של המישטרה לבעלי-העסקים ולמעסיקי הפי-לסטינים להוריע להם לחזור לבתיהם ברצו-עה, שודרו שוב ושוב בכל כלי-התיקשורת האלקטרוניים. שלא יעז מישהו מהם, חלילה, להסתיר את הפועל שלו בישראל.

שישה

הרוגים

ב מקביל לקריאות אלה היו בעיתונים ובכלי-התיקשורת האלקטרוניים פרשי-נים שונים, שניסו לתת עומק למיבצע. אמרו שהוא נועד להעניש. אמרו שהוא נועד לערוך מיפקד מלא של תושבי הרצועה. אמרו שהוא נועד לספק אישורים חרשים, ובמשרה, לכל היוצאים לעבודה בישראל. אמרו ואמרו, ואיש לא ירע, בעצם, מדוע ולמה.

חייל מנוסף באלה בשעה שהוא ניגש לברוק מכונית במחסום ארו

חפסיק, יש פה עיתונאים